

VÁŽENÍ PŘÍZNIVCI ČESKÉ UROLOGIE,

už je to více než 5 let, co jsem byl osloven tehdejšími výborem ČUS, abych se ucházel o místo šéfredaktora našeho časopisu. Pět let uteklo jako voda a je čas se poohlédnout. Mj. i za sliby a plány uvedenými v mých předchozích úvodních (Ces Urol 2007; 11(2): 42 a Ces Urol 2008; 12(1): 3). Časopis se podařilo nejen udržet v chodu, ale od roku 2011 dokonce vydávat pravidelně čtyři řádná čísla ročně. K tomu ještě vždy supplementum z výroční konference. Od roku 2011 má časopis Česká urologie s novým výborem ČUS pod vedením prof. M. Babjuka velkou podporu ve všech oblastech činnosti. Za tuto všestrannou podporu jsem nesmírně vděčný. ČUS i nadále plně financuje vydávání časopisu, členům ČUS je distribuován zdarma. Na druhou stranu veškeré zisky z reklamy časopisu jdou do pokladny ČUS.

Snažíme se dodržovat zásady medicíny založené na důkazech (evidence based medicine, EBM), posun ke kvalitnějšímu studiu se ale příliš nekoná z jednoduchého důvodu. V České republice se takové studie téměř neprovádí. A když ano, jsou publikovány v prestižních zahraničních časopisech s IF (impact factor). Většina sdělení má formu kazuistik, série případů či studií případů a kontrol, maximálně se jedná o kohortovou studii. Randomizované studie jsou naprostou výjimkou (např. Kočvara R. Ces Urol 2010; 14(3): 148–155).

Funguje recenzní systém dvou recenzentů (v případě potřeby je přizván i třetí recenzent). Cílem recenzního řízení je zejména zvýšení kvality publikovaných článků. Recenzní řízení vždy řídí jeden z členů výkonné redakční rady. Ta je nyní inovovaná, pětičlenná. Prof. M. Babjuk se členství vzdal, aby se mohl plně věnovat práci předsedy ČUS, nahradil jej doc. L. Jarolím. Novým nejmladším členem je MUDr. M. Král, bývalý předseda sekce rezidentů ČUS. Letos byla inovována i redakční rada, mj. do ní byli přizváni i zahraniční členové, kteří čtou v českém jazyce (doc. I. Minčík, doc. P. Weibl a MUDr. P. Zvara). MUDr. Zvara, který působí v USA, také reviduje anglické souhrny.

Důležité pro časopis i jeho přispěvatele je též, ve kterých databázích je indexován, eventuálně i excerpován (tzn., kde jsou časopis a jeho články uvedeny v citační formě či dokonce formou abstraktu). Podařilo se nám časopis nově dostat do polského Index Copernicus (1), což nám v současnosti ale asi nepřináší žádné zásadní výhody. Časopis je indexován v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik Rady pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI) (2), což umožňuje výzkumníkům za publikované práce získat body v Rejstříku informací o výsledcích (RIV) (3). Tento rok jsme se pokusili dostat se do prestižních databází MEDLINE a SCOPUS (společně s další databází Science Direct dostupné na SciVerse). Byť indexování/excerpování na Web of Science a získat IF jsme předem považovali za nereálné. Bohužel databáze MEDLINE a SCOPUS nás odmítli. Důvodů je řada. Jasně nikým vyčeny nebyly, nicméně na základě vyplňovaných formulářů můžeme o některých spekulovat. Jmenujme ty nejpodstatnější: Jedná se o regionální jednooborový časopis vydávaný v českém jazyce, byť s anglickými abstrakty a popisy obrázků a tabulek, donedávna vycházel nepravidelně, má málo zahraničních odborníků v redakční radě, malé procento odmítaných příspěvků a další důvody.

V každodenním chodu nám chybí kvalitní elektronický redakční systém a zázemí umožňující průběžné zavádění nových technologií a znalostí v dané oblasti a pomáhající dostat časopis do výše zmíněných databází. Jedinou šancí, jak si může někdo vyhledat články z české urologie, jsou standardní vyhledávače, resp. vyhledávače zaměřené na odborné články (Google Scholar). Google Scholar umožňuje získat citační ohlasy na články – samozřejmě ne tak sofistikovaně a přehledně jako SCOPUS a Web of Science. Po vyhledání daného článku přes vyhledávač si může čtenář článek otevřít v podobě PDF volně a zdarma na stránkách časopisu (4). Lidé seznámeni s webem časopisu mohou užít jeho interního vyhledávače (5). K vyšší dohledatelnosti informací z časopisu mezi českou odbornou veřejností má pomoci umístění článků na web v plné textové podobě (domluveno od roku 2013 s firmou MeDitorial s.r.o. na stránkách ProLékaře.cz) (6).

I přes výše řečené dílčí nedostatky se domnívám, že časopis Česká urologie má i nadále smysl vydávat, a to z důvodů, které jsem uvedl ve svých předchozích úvodních citovaných již výše. Jako pokaždé vás opět prosím o aktivní spolupráci při tvorbě našeho společného časopisu Česká urologie i v roce 2013.

Váš Milan Hora

Webové odkazy:

1. <http://journals.indexcopernicus.com/>
2. <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=495942>
3. <http://www.isvav.cz/>

4. <http://www.czechurol.cz/>
5. <http://www.czechurol.cz/vyhledavani.php>
6. <http://www.prolekare.cz/>